

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIETAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 cèntims.
 Fòra de Palma » 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S' envían es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta á conte de 16 números.

CAXES Y ARQUILLES.

Ara fa cent anys que per la pagesia ses caxes y es guarda-ròbes eran es mòbles qu' havian s' usat sempre; y ben pòques devian essè ses cases de Ciutat ahont no hey véssin qualque arquilla demunt es séu bufet, en lloch des *roperos* y cantaranos que 'vuy en dia son es mòbles de necessitat.

Ses mòdes se cambian tant com passa es temps, però, si reparam s' influència qu' exerceix sa mòda dins Mallorca haurem de confessá la veritat d' aquell adagi mallorquí que diu: *no hey ha temps que no torn*.

Perque, *de facto*, ¿quí no s' ha temut de s' afañy amb á que tothom s' ha fèt cassadó de mòbles véys, especialment de caxes y arquilles? ¿Quin es es fustret ó s' escultoretxo que no s' haji alsat restauradó d' aquest mobiliari? ¿Quin es es señó que no les ha hagudes amb sa *Marxanda* per comprá ó vendre qualque péssa?

Aquests fets indican dues còses: primerament que es gust per lo antich de mèrit positiu s' es despertat en aquest temps que travessam; segonament que ses manies, s' ignorancia y ses monèas no vénen á manco dins Mallorca; però de tot resulta un Renaxement que al cap y á la fi esperam será molt profitós per s' Art y p' ets artistes.

Diguem quatre paraules sobre aquest assunto, ja qu' heu prometèrem, y sempre servirán, si no per altra còsa, per ficés ses observacions que ha estona duym *in mente*.

Cinch classes de *caxes* distintes per sa forma y per sa construcció, podem dí que se tròban entre nòltros.

Primera. Son ses d' estil gòtich amb so devant esculturat fent clarabòyes cègues y combinacions d' arquets y curvatures. Aquesta ornamentació solia omplí sa cara de devant y es costats, quant sa caxa solament s' obria per demunt, y n' era un bon modèl-lo sa que existia, no fa molts d' anys, en es Castell de l' Al-

mudayna pertañent, segons deyan, à n' es Real Patrimòni. ^(a)
 Però ses que s' obrian amb una fuya de pòrta per devant, llises y despujades à defòra, mostravan de part dedins es frontals d' es calaxets amb ses randes gòtiques daurades y qualque vòlta colorides. Recordam haverné vista una de aquesta classe arreconada dins la sacristia des convent de Felanitx; y à Miramar n' hi ha un' altra à sa primera sala.

Segonament, venen ses caxes de novies, que creym foren copiades des *cassoni* italians, y se distingexen especialment perque sòlen tení pintada à sa cubèrta, de part dedins, qualque pasatge de l' Escritura relatiu à n' es matrimòni. Una d' aquestes n' hi ha també à Miramar, que mòstra l' Anunciació. Mos n' han romasos pochs exemplás de consemblants.

Tercé. Ses caxes embutides per dedins y per defòra fent dibuxos morèschs amb fòrsa de trenats, estrelletes y ramells tot de petits pessions d' òs y de lleñes de diferents colós. Podem citarné d' aquest gènero, sa que figurá à s' exposició universal de l' any '78, propiedat de Don Faust Gual de Torrella; sa que té el señó Arxiduch à Miramar; sa que s' en dugué un Capitá General molt aficionat à salvá antiguedats; y qualcun altra de manco importancia.

Quart. Ses que ténen sa cubèrta enredonida com à tapadora de baul, que casi pòden dirse cofres; forrades de pell obrada, de vellut ó de brocat de sedes y ben clavetetjades amb clauets de còure ó de llautó daurat formant dibuxos. Aquestes sòlen descansá demunt quatre arpes de lleó, ó demunt fuyatges retorçuts, y mòstran un ó dos pañs de corretja ayrosos y ben reforsats. ^(b)

a) Tal vegada era es derré mòble que havia romás d' en temps qu' aquell palau era habitat p' es séus pròpis señós; y el s' en dugueren no sabem ahon ni amb á quina facultat, sense que ningú d' es que vetlan per sa conservació d' es nòltros monuments y antiguedats, à n' es parexe, s' en hagües temut.

b) Alguns d' aquestes exemplás devian serví d' arques per guardá tresòrs.
 Merelx esse citada sa gran caxa ó arca de La Sala de Palma, de gust xurrigueresco, tant plantosa y vestida de relleus daurats com sa mateixa fatxada d' aquell edifici.

Y per fi, ses caxes ordinaries y més vistes per tot, que eran de nogué amb frisos de relleu, y cariátides ó figures dretes à ses cantonades. Y també ses de igual època amb mollures llises y sobrepañy entretayat demunt friseta vermeya.

A ses arquilles també podem classificarles amb altres tants de *grupos*.

Ses de forma gòtica son rares de trobá, y sòls se demòstran caracterisades per ses randetes bojides amb escafada cubrint es frontals d' es calaxets llargués. Ses formes d' aquesta ornamentació pertenenen à sa tercera època de sa arquitectura ojival, y son tayades amb sos matexos patrons des frisets que vetlan partdemunt y coronan ses parets del Còr de la Séu. ^(c)

Ses esculturades des Renaxement en decadència, fàcils de conexe, per sa multitud de figuretes y bustos que les vesten y revòltan, amb un ó tres ninxos guarñits de Bacos, mènsules apilastrades y frontons truncats que son altres tants de secrets, registres y amagatays. La major part de s' obra tayada sòl essè poch escrupulosa y se coneix qu' ets escultòs la tenian molt per má y s' en desfeyan à la babetlana. Axò no vòl dí que no n' hajim vists alguns exemplás notables per sa capritxosa y corrècta execució de ses figuretes rebassudes, però franques y axerides.

Ses de fusta teñida totes negres aparentant fatxades d' edificis greco-romans, amb fòrsa de columnes y cornises reculades, que regularment se veuen definides per una barandilla de balaustres tornejats. Nòltros creym que se pòden inclòure dins aquesta secció, ses que mòstran es fondo des séus calaxets, plafons y frisos, forrats de conxa, amb relleus, sobrepañs y anelles de bronzo daurat; y també mateix ses que se compònen molt senzillament de tres ó quatre ordes de calaxets rectangulars, amb vasetons trotats, que tancan altres tants de vidres amb pintures mitològiques, gènis, infantons ó paysatges. Unes y

(c) Quina llástima qu' aquella cresteria s' haja mutilada! Cridam s' atenció des joves escultòs perque vajin à copí ses variades mòstres, abans de que desapareasca del tot.

altres sòlen descansá demunt taules ó supòrts de pèus entorcillats, omplint sa davantera un ram de fuyalges retayats, y qualche pich un' àguila de dos caps amb ses ales axamplades, tal còm se posavan per tot arreu mentres durá à España es reynat de sa casa d' Austria.

Ses embotides d' òs y de diverses fustes, de formes rèctes y consemblant estil de ses caxes abans espresades; essent digna d' observació sa circumstancia de que moltes d' elles se tancan amb una pòrta articulada just abaix per mèdi de corretges de ferro y de poch gust.

Correspòn à n' aquesta secció, ses de nogué embutides amb perfils y brots de marfil, y amb frontisses, baules y cantoneres de plata; aquestes sòlen essè ses més petites y apar que servissen especialment per custodiá alhaques, dinèrs ó escritures importants. N' hem vist una qu' ha pertenescut à qualche Obreria, amb quatre calaxets interiós y altres tantes claus à sa tapadora.

Y per últim, pòden considerarsè d' un altre classe ses arquilles y caxons de fusta gravada representant figures de persones y d' animals, paysatges, gregues, etc. Còm à modèl-lo d' aquest derèrè gènere citarèm sa que se tròba demunt una paradora dins es salon des pis al' à sa casa de Miramar.

Seria tasca llarga y fòra des nòstro intent discuti sa procedència y ses respectives èpoques de cada classe d' es mòbles citats, distingí sa multitud de variants que conexem, y explicá, sense dibuxos, ses sèues menudències pròpies y caràcterístiques. Ja bastará lo dit per que se veja lo abundant qu' eran entre nòstros ses caxes y arquilles y lo digne que son d' essè estudiades amb tota consciència p' es qui se dedican à colleccioná, restaurá ó construhí mòbles d' aquests.

Hem dit que sa mòda los torna afavorí avuy en dia, devallantlos d' es pòrxos ahont, desde principis d' aquest sigle jauen mitx podrits, col-locantlos renovats ó restaurats entre ses *butaques* y *portiers* d' es *salonets* moderns.

Axò no es més que pura mòda y esperit d' imitació, suposat que persones elevades y de bòn criteri artístich mos han donat s' exemple. ¿Qu' es lo que deuriem fé respècte d' aquests mòbles?

Nòstros direm lo que pensam amb breus paraules.

Primerament segui restaurant es *bòns exempls* de tot gènere que encarara romanen olvidats, y deym es bòns, per que n' hem vist qualcun que merexia més cremá que restaurá. Y es d' advertí que aquestes restauracions no deuen haverse d' encarregá à qualsevòl, escusats amb una economia mal entesa. Per restaurá se necessita molt més conexement que per copiá ó per fé un original.

Y, sia dit en veritat, es nòstros pòbres menestrals fustés ¿què saben d' estils y d' art, si no han tengut ja may

ocasió de sentí ningú que los ne parlás? ¿Per ventura vos creys que los hasta s' havè anat dos ó tres anys es vespres à copiá bé ó malament, unes quantes lámínes franceses? ¿Còm es possible que un mèstre fusté ó un escultó que no es capás de *trèure es dibuix* d' un mòble fèt, sia capás de restaurá ó reconstruhí amb acèrt é inteligència aquest mateix mòble? ¿Qui los ha fèt escola teòrica ni pràctica? ¿Qui es que los ha dit, tal ó qual pèssa es bòna per modèl-lo, y tal altra no la vos mireu? (d)

En segon lloch, creym nòstros que s' estudi d' aquest mobiliari no deù havè de servi sòls per fé exempls nòus del tot iguals à n' ets antichs, per que en realitat no los hi hem menesté. Nòstros creym necessari acomodá es distints gèneros d' ornamentació clàssica, à n' es mòbles consemblants, però de distinta forma y distribució que es servici modèrn y es nòstro mòdo de viure mos reclaman; y per axò ja son necessaris projectistes molt inteligents.

Diuen que se tracta de fé exposicions p' es Matx de l' any qui vé; y à l' hora d' ara ja hey veym comparexe totes ses arquilles y caxes restaurades entre nòstros. Ses restauracions ben fètes y ses imitacions acertades ténen es séu mèrit. Però més en tendrian ets originals inspirats demunt bòn temas, aplicables à ses necessitats y costums des nòstro temps.

Per 'vuy no deym rès pús sobre l' asunto; quant venga s' hora en tornarem parlá, ja que à n' aquest ram, qui més yqui manco, tothom hey diu sa séua.

B. F.

SES DUES CLAUS.

(FÁBULA DEDICADA Á D. T. P. Y G.)

Dues claus recent-llimades
Demunt un banch de ferré,
Amb llengo que jò no sé
Feyau ses signents xarrades.

—Jò som sa clau principal
De sa pòrta de la casa:
Ja veurás si faré vasa
Quant obrirán es portal.

—Jò som sa d' un portelló
Qu' un dia à l' any s' obrirà;
Descansada podré está
Dins sa taula des señó.

(d) Sabem que n' hi ha qualcun de menestral que à fòrsa de dedicarse à n' aquesta feyna, estudiant pràcticament y aprofitantse des bòns conseys que li han dat, pòt encarregar-se de restaurá un mòble antich segú de sortirne bé. Es Musèu de Miramar en dona fé.
Però, advertim que ses escepcions confirman sa regla.

—Desdixada d' aquella eyna
Que ténen sempre estojada.
Aviat está roveyada
S' eyna que fá pòca feyna.

—Nòva y flamant me veurás
D' aquí cent anys; però tú,
Tancant y obrint, de segú
Que dents rompudes tendrás.

—Quant tú desllustrat es cé
Teugas de tant de dormí,
Jò, de tancá y d' obrí,
De plata parexeré.

—Es no fé feyna, conserva.
—L' erras. Trabay amb mesura
Es sa salut que més dura,
Y de tot mal mos preserva.

—Es temps mos descubrirá
Qui té rahó de ses dues.
—No xèrres, que ja 't vetx rues
Qu' es rovey prest omplirà.

—Reposá es viure.—¡Mentida!
Es repòs dona desfici:
S' está sempre amb exercici
Es lo qu' allarga la vida.

P.

XEREMIADES.

A s' *Escòla Catòlica* de Sa Pòbla hey assistexen més de *cent* alumnos, de nou fins à devuyt anys; n' hi ha altres tants que ténen demanat per entrarhi, y no los pòden admetre per falta de local.

Allá los enseñan de llegi, escriure, contes y Doctrina Cristiana, cada vespre fòra es dissaptes y diumenges. Es mèstres son el señó ecònomo d' aquella Paròquia, Don Antoni Sabaté Phre., Don Antoni Palou, y, qualche vespre, Mister Waring engiñé ingles de sa Bufera.

¡Benhajin es qui d' aquest mòdo cumplexen s' *Obra de Misericordia*, enseñant al qui no sab!

Sòls qu' una vegada poguem parlá de Sa Pòbla enviantli sa nòstra ben merescuda enhorabòna.

Deù vulga que tots quants per sa posició ó p' es séus càrrechs pòden ajudá à mantení sa dita Escòla, en lloch de ferli la guèrra la favorescan.

Un estrangé de nòbles sentiments los dona exemple. ¡Deù ley pagarà!

*
*
*

A qualsevòl sia que li correspònga cuydarsè des tròs de camí de ran de mar, que va de sa Portella à sa Calatrava, li recomenam, una de dues: ó bé qu' el fassa arreglá aviat axí còm correspòn, abans que ses ones l' acabin d' esfondrá; ó si no va d' axò, que fassa un pujadó per sa Portella y un devalla.

dó à sa porta de Mar, y en no haverhi altre remey, es carros travessaràn per demunt sa murada.

Però ets engiñés faràn bò no aná d'axò: l' hora d' ara ja 'u veym. En aquest cas, hey hauria un altre remey, que seria fé còm ets andratxòls quant posàren l' Iglesia à son *centro*: enretirà un poch sa murada cap en terra, y llavò enviari caminés.

*
**

De poch ensá, es municipals de Ciutat fan es joch des freres, que còm no tenian doblés, movian obra.

Ara que no los pagan, van vestits de gala. ¡Pobrets! fan es joch d' aquells señós bancarrotes que sempre los veuen tirats de *xistera* y levita negra, perque no ténen rès pús que dú.

Y per afeitó, à molts d' ells los pòsan plet, reclamantlos sa mica de llecò que los roman.

Ja 'u diu s' adagi: *Sempre plòu demunt bañat.*

*
**

Ara que deym de plòure: aquests dies passats n' ha cayguda d' aygo, allò que diuen à telabaxons.

Tots es torrents vénen gròssos: es pagesos no pòren sembrá, de tant de moll; molts de camins están embassats, y es carril y tot, s' hagué d' aturá s' altre dia, per 'mor d' un enterrossay que va fé s' aygada à un terraplè.

A Santañy, ets homos més véys diuen que no se recòrdan d' havé vist plòure tant may. Per Menorca, també hey ha fét destròssa, y à Ervissa hey ha plogut cinch ó sis dies seguits un' aygo còm es dit, y per sa part baxa de la ciutat diuen qu' hey havia quatre ó cinch pams d' aygo.

¡Bòna xeripa, amb tanta d' aygo, per aquells que los ne faltava una! Es possible qu' encara no los haja aplegats à tots.

*
**

Bòna, molt bòna comèdia es sa que varen representá despuys-ahí vespre en es Teatro Principal, y que 's titula *La Levita*.

Pinta de ma de mèstre una familia de aquestes que vòlen figurá més de lo que son, y que no fan cas de passá misèria y endeutarsè y fé baxeses, en tal de que los tengan per señós y gent de qui ha dalt. Y en es séu costat hey figura un botigué honrat d' aquests que 's ténen per lo que son, que amb ses séues economies y sa vida arreglada que duen han sabut fé un capitalet, essent à la fi s' enveja y es refugi de sa gent de *quiero y no puedo*, perque, en haverlo menesté, sempre té un duro à sa butxaca.

Si nòltros haguéssim comandat dijòus à vespre, hauriam prèns p' es nòstro conte més d' un seño de levita que conexam y qualque senhora emperifollada; los mos

n' hauriam duyts à n' es Teatro, y los hauriam dit à s' oreya, cada punt, mentres se representava sa comèdia:—«¡Mirauvoshi dins aquest miray, y preniu llum de na Pintora!»

Comèdies tan bònes, tan morals y es mateix temps tan agradables còm *La Levita*, n' hi hauria d' havé à dotzenes, y s' haurian de representá sovint, sovint. Llavò si que amb tota justícia li podrian dí *escòla de bones costums* à n' es Teatro.

*
**

Agrahim à D. Nicolau Cheli s' exemplar que mos ha enviat d' un interessant *folleto* agrícola qu' ha donat à llum amb so títol de *Menorca*, y el recomenam à n' es propietaris y pagesos.

Aquest llibret molt ben estampat, está en venta, à mitja pesseta, à ses principals llibreries.

*
**

Diu es *Diari de Palma* que sa Comissió de Contabilitat de s' Ajuntament trabaya de bòn de veres, y s' ha passat p' es cap à tota ultransa, fé un *presupuesto verdad*.

¡Axò es sa còsa, Angela Maria!

Però llavò afegeix que encara que sa Comissió heu consequesca, de tota manera sempre resultarà *déficit*.

Vòl dí que, sia còm sia, La Sala sempre haurá d' aná amb una anca rossegant.

Es mal ja es vey; y difícil ferm será es posarhi remey.

*
**

Pareix que d' algunes setmanes à n' aquesta part ha tornat reverdí sa *rosa*.

Dins tot Ciutat casi ja no hey ha casa amb infants que no li haja rebuda sa visita.

Encare gracies que, segons diuen es metges, no pòt essè més benigna. Basta dí qu' en tot es mes d' Octubre sa *rosa* no ha fèts més que catorze mòrts.

Al cap y al fi, lo milló encara será lo que va fé aquell fematè de l' Horta, de qui parlavem en es número passat de L' IGNORANCIA.

*
**

¡Còm es vera la missa, que de poch ensá es mallorquins no ténen aturay! Encara no s' es acabada d' establí s' *Escòla Mercantil*, y ja 's tracta de fundá una nòva *Caxa d' ahorros* y un *Monte-Pio* p' es pòbres.

Es Governadó ha remogut s' idèa, y ha encarregat à unes quantes persones enteses que vejen de estudiá es mòdo y manera de tirá endevant.

¡Ala ydò: lo que impòrta es delit y pòca vèssa!

*
**

Ses Comissions per arreglá ses Fires de l' any qui vé ja están nombrades.

Les recomenam activitat à totes; però

especialment, y sobre tot, à sa Comissió de *recursos*.

Aquesta será sa que li donarán que entendre, d' aquí qu' estiga llesta de feynes.

Perque, si tot ha d' aná bé, es còsa de recordá lo que diuen es catalans: *¡la cuestió son cuartos!*

*
**

Dimecres passat, s' Ajuntament de Palma, segons us y costum, no pogué celebrá sessió *por falta de número*.

Camina, caminarás.

*
**

¡Repicau campanes! Aquesta setmana s' en han succehides dues, que molts les veurán y no les creurán.

1.ª S' Ajuntament ja ha elegits Tinentes d' Alcalde.

2.ª Sa *tenassa* des carré d' Odon-Colom ha fét uy.

¡Y encara dirán si Mallorca no es es país de s' activitat y de sa llestesa!

EPIGRAMAS:

Un *frenòlech* afamat
Es front d' un seño tocá,
Y totduna va esclamá:
—¡Vostè es segú qu' es casat!

Mirantsè en es miray tot satisfet
Un xato, tòrt, ratat y geperut,
Esclamá tot gojós:—Déu ha volgut
Que s' homo fos del mon lo més perfet.

De paraula y per escrit
Don Cap-Clòs negava à Déu,
Y ara qu' es veu dins es llit
Sovint esclama:—¡Ay Déu méu!

Un comerciant dugué un fiy
A batí, amb molta alegría;
—¿Quin nòm voleu posarhi?
Preguntáren, y ell va dí:
—Felip Saupa y Compañía.

Beata que es temps li passa
Remugant d' altá amb altá,
O de jove pecá massa,
O ara ja no pòt pecá.

A un jove el creya molt rich
Don Pau, qu' es hòmo de pès,
Y haventlo vist trist un pich,
Li diu:—¿Que tens, Federich?
Y aquell li respòn:—No rès.

Un llauradó, que may s' erra,
Deya à un altre:—Ara va bé,
Que plòga, molt mos convé,
Y tot sortirà d' en terra.
—¡Aquesta seria bòna,
(S' altra li va replicá,)
Jò que tench dins es fossá
Sa mèua sògra y sa dòna!

UN FERIT D' ALA.

COVERBOS.

Hey havia un cassadó que tenia per costum manllervá s'ase à un amich séu casi cada vegada qu'anava à cassá.

L'amo de s'ase com era amich séu, en es principi no'n fé cas y ley dexava amb gust, però tant arribá à abusá aquell cassadó que, à la fi, un dia s'escusá enviantli à dí que tenia s'ase fóra vila y per lo mateix no era possible dexarley.

Es cassadó qu'estava malvesat, y li sabia greu partí à peu, s'en vá en persona à ca's séu amich, y li digué:

—¡Vaja, homo! no't fassis dolent y dexem s'ase; à mi no m'ha vengut bé encara, comprarné un, dexem es téu, y no t'escusis.

—¿No t'he enviat à dí p'es téu misatge que'l tench à fóra vila?

Amb axò a'ase comensá à brama.

—¿Heu veus com m'enganavas? S'ase te desment.

—Vól dí, (li respongué s'altre), que tú creurás més amb so bram d'un ase qu'amb ses méues paraules! Homo, no't fassis tan poch favó.

Y li girá s'esquena.

De llavò ensá, es cassadó no va torná pús à manllervarli s'ase. Y axò era lo que volia es séu amich.

Veys aqui qu'en trèuen d'ets abusos.

* *

Un pastó se confesava, y en vista des pecats que havia comesos, li deya es confés:

—Però, fíy méu, ¿què farías si Déu nòstro Señor te cridás à judici?

—¡Ja's de rahó! no hey aniria.

* *

Un prestamista deya à sa dòna, tot satisfet:

—Mira, Sebastiana, he fét un negòci que t'en lleparás es dits.

—Digués, homo, digués.

—Mira: à un señó li he dexats cent duros à n'es 50 per 100, y he cobrat adelantat un any d'interessos: de mòdo que tench per fi d'any una escriptura de 100 duros à favó méu, y no més n'he desembutxacats 50.

—¡Ah, beneytò! (li digué sa dòna;) sempre m'ho he pensat que t'agafarian per beneyt.

—¿Que dius ara, Sebastiana! ¿Ydò, que volías que fés?

—Dexarli es 100 duros à n'es 50 per 100 cada mitx any, cobrá ets interessos de tota una añada, y d'aquest mòdo t' trobavas amb s'escriptura mateixa à favor téu, sense escupí una maya. ¡Beneyt, més que beneyt!

—¡Y es veritat! (deya l'homo capetjant.) No hey havia caygut, Sebastiana: mira, ¡y tens rahó!

SECCIÓ D' ANUNCIS.

BAÑOS PÚBLICS EN PÚBLIC.

Aquesta setmana han quedat establerts à sa major part d'es carrés y plasses de Ciutat, principalment à Cort, en es Sindicat, à sa Porta Pintada y à sa de Sant Antoni, à sa Ferreria y altres parts.

Aquells qui tengan carruatge y vulgan més comoditat per fé sótoles y señorides, pòden aná à n'es camí de ronda, y hey trobaran basses y bassiòs de tanta estensió y fondaria com may pogan desitjá.

També mateix tots es qui vajan p'es carrés en dies de ploure, podrán disfrutá de magnífics

baños de chorro,

procurant no més aná per baix de ses canals.

Grátis, de balde, per no rés.

EXPOSICIÓ DE PINTURES

DE PINTOS NOVELLS Y JOVENANS

QUE AMB EL TEMPS FARÁN SA RETXA AMUNT.

A molts de baxos y llindás de fròntis nous ó referits de fresch.

NOTA. Si aquests pintorets ara per ara no fan sa retxa més amunt, es perque no hey arriban.

GANGA. Una jovensana, que quant contra versá fa ses ses siulant, moreneta, primeta, cabeyets tayats de devant, y que sab llegí de correguda tota casta de novel·les; s'ofereix generosament à traginá un catòlich à n'el cèl, p'es camí del sant matrimoni.

Informarán ahontsevuya; y feys via, que no n'hi haurá per qui'n voldrá.

A preu de fàbrica, 50 per cent de descuento.

GRAN PLANTÉ

d'uy de poll, calls, travelades, llenegades y torsudes de pou.

Depòsit principal.—Demunt s'empedregat de Cort.

Sucursals.—Carrés de sa Ferreria, de Montission, de sa Ferreria, de s'Aygo, costa den Brossa, etc., etc.

PERFUMERÍA PALMESSANA.

TOTA CASTA DE BONES OLORS, PER ENTABANÁ QUALSEVOL CRISTIÀ:

carreró de Sant Quietano, à sa Murada devant es corté de cavallería, devall es carrils de s'Hòrt del Rey, à n'es carré den Valero, darrera sa Pescatería de Plassa, costa des Teatro, clava-gueres des cap des Born, carré d'ets Oms, etc.

¡Benaventurats es sords de nás!

¡¡¡Y VISCA SA POLICÍA URBANA!!!

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS À LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Dos ases y un caminant allòure per mitx d'un camp.*

SEMBLANSES.—1. *En que té coll.*
2. *En que té ronda.*
3. *En que té mòla.*
4. *En que té patró.*

TRIÀNGUL.....—*Mariana-Marian-Maria-Mari-Mar-Ma-M.*

CAVILACIÓ.....—*Santa Eularia—Santa Creu.*

ENDEVINAYA.—*Cain.*

LES HAN ENDEVINADES:

Totes:—*Pèp Blat y Dues Peteneras.*
Vuyt:—*Bernat Dimonió, K. D. T., Un Punxa engegat, Un Ximple y Farineta.*

Sis:—*Un Catalneró, Un Escolá y Tlà Tió.*
Circh:—*S'Olíè d'Aufabia.*
Y una no més:—*Un Marinench, Un Galan Jove.*

GEROGLIFICH.

A X
P O
brek
: ya

UN PAGÉS.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla una guitèrra à un comerciant?
2. ¿Y un violí à un hòmo?
3. ¿Y una caña à n'es corté d'Artillería?
4. ¿Y un bonete à un fumadó?

JORDI DES RECÓ.

TRIÀNGUL DE PARAULES.

.
.
.
.
.
.
.
.
.
.

Ompli aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, lo qu'es sa mèua dòna; sa 2.ª, lo que som jó; sa 3.ª, lo que mos abriga à tots dos; sa 4.ª, lo que contan qu'ha succehit; sa 5.ª, lo qu'es en certs dies es peix de sa Pescatería, y sa 6.ª, una lletra.

UN XIMPLE.

FUGA DE CONSONANTS.

A.A E.O.O.A.E.

X.

PREGUNTA.

¿Qui es aquell capás de menjarsé un gall de ferro?

NELÓ.

ENDEVINAYA.

Feresta boca
De l'hòmo amiga,
Que sempre baña
Aspre saliva:
Llengo etcisada
Que dona vida,
O mata l'hòmo
Sense ferides.

P.

(Ses solucions dissapte qui té si som oiús.)

13 NOVEMBRE DE 1890.

Estampa den Pere J. Gelabert.